

Extra Hertentamen Functionaalanalyse, 2007–2008

Datum : 05-11-2008, 09.00–12.00 uur.

Het tentamen is open boek; u mag al uw boeken en aantekeningen gebruiken. U dient al uw antwoorden te motiveren en duidelijk aan te geven welke stellingen u eventueel gebruikt.

1. Beschouw de volgende operator $A : L^2([0, 1]) \rightarrow L^2([0, 1])$:

$$Af(x) = xf(x), \quad f \in L^2([0, 1])$$

- (a) Toon aan dat A een begrensde lineaire operator is.
- (b) Toon aan dat $\|A\| = 1$.
- (c) Toon aan dat A geen eigenwaarden heeft.
- (d) Toon aan dat A een Hermitische operator is. Leidt op basis hiervan af dat de spectraalradius $r(A)$ van A gelijk is aan 1.
- (e) Toon aan dat het spectrum van A gelijk is aan $[0, 1]$.
- (f) Definieer voor $0 \neq d \in \mathbb{R}$ de operator A_d op $L^2([0, 1])$ door

$$A_d f(x) = xf(x) - d, \quad f \in L^2([0, 1])$$

Bepaal de eigenwaarden van A_d .

Beschouw nu de operator $B : L^2([0, 1]) \rightarrow \mathbb{R}$ gedefinieerd door

$$Bg = \int_0^1 g(x) dx, \quad g \in L^2([0, 1])$$

- (g) Toon aan dat $\|B\| = 1$.
- (h) Beschouw de operator $C : L^2([0, 1]) \rightarrow \mathbb{R}$ gedefinieerd door

$$Cf = \int_0^1 xf(x) dx, \quad f \in L^2([0, 1])$$

Toon aan dat $C = BA$, en leidt hieruit af dat $\|C\| \leq 1$.

2. Laat X een Banachruimte, en laat $S, T \in \mathcal{B}(X)$ (dus S, T zijn begrensde lineaire operatoren van X naar X). Definieer de operator $L = S + T$.

- (a) Toon aan dat L een lineaire begrensde operator is, en dat $\|L\| \leq \|S\| + \|T\|$.
- (b) Neem aan dat S inverteerbaar is, en dat bovendien $\|S^{-1}\| \|T\| < 1$. Toon aan dat de operator $I + S^{-1}T$, met I de identiteitsafbeelding op X , inverteerbaar is. Toon vervolgens aan dat L inverteerbaar is met inverse $L^{-1} = (I + S^{-1}T)^{-1}S^{-1}$.
- (c) Neem additioneel aan dat S^{-1} een compacte operator is. Bewijs dat dan ook L^{-1} compact is.

3. Beschouw de ruimte $C^1([0, 1])$ van continu-differentieerbare reële functies op $[0, 2]$. Definieer de lineaire operator $T : C^1([0, 2]) \rightarrow \mathbb{R}$ door $Tf = \frac{df}{dx}(1)$.

(a) Laat zien dat T onbegrensd is als we $C^1([0, 2])$ zien als deelruimte van $C([0, 2])$ met de gebruikelijke supremum norm $\|f\| = \sup_{x \in [0, 2]} |f(x)|$.

(b) Definieer op $C^1([0, 2])$ de alternatieve norm

$$\|f\|_1 = \sup_{x \in [0, 2]} |f(x)| + \sup_{x \in [0, 2]} \left| \frac{df}{dx}(x) \right|$$

Laat zien dat $\|\cdot\|_1$ een norm definieert op $C^1([0, 2])$.

(c) Bewijs dat de lineaire operator $T : C^1([0, 2]) \rightarrow \mathbb{R}$ wel begrensd is in de nieuwe norm $\|\cdot\|_1$. Bepaal de operatornorm van T in dit geval.

Puntenverdeling:

1. a: 5, b: 5, c: 6, d: 6, e: 6, f: 6, g: 2, h: 4.

2. a: 6, b: 11, c: 8.

3. a: 6, b: 9, c: 10.

Gratis: 10, Totaal: 100